

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 164/25

Luxembourg, 18. december 2025

Sodba Sodišča v zadevi C-417/23 | Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvænge

Prepoved diskriminacije: Sodišče je v povezavi z danskim zakonom o javnih stanovanjih pojasnilo, kateri položaji lahko pomenijo diskriminacijo na podlagi narodnosti

Cilj danskega zakona o javnih stanovanjih je znižati odstotek javnih družinskih stanovanj na „območjih preobrazbe“. Za ta območja je med drugim značilno, da je delež „priseljencev iz nezahodnih držav in njihovih potomcev“ na teh območjih v zadnjih petih letih presegal 50 %. V skladu s tem zakonom je bil del najemnih pogodb za javna družinska stanovanja na dveh stanovanjskih območjih občin Slagelse in København odpovedan ali naj bi bil odpovedan. Dansko sodišče, ki obravnava spore v zvezi s temi odpovedmi, se sprašuje, ali zadevna ureditev pomeni neposredno ali posredno diskriminacijo na podlagi narodnosti. Sodišče je opozorilo, da narodnost temelji na več dejavnikih. Posamezno merilo, kot je državljanstvo ali država rojstva, ne zadostuje za določitev pripadnosti neki etnični skupini. Za preučitev morebitne neposredne diskriminacije bo moralo nacionalno sodišče preveriti, ali merilo, povezano z deležem priseljencev in njihovih potomcev, dejansko temelji na narodnosti večine prebivalcev „območij preobrazbe“ in ali so zato ti obravnavani manj ugodno, na primer da zanje obstaja večje tveganje predčasne odpovedi najemnih pogodb. Če bi nacionalno sodišče ugotovilo morebitno posredno diskriminacijo, bo moralo preveriti, ali je ta kljub vsemu upravičena. V ta namen bo moralo zlasti preveriti, ali zadevni zakon sledi cilju v splošnem interesu ob upoštevanju sorazmernosti in ali zlasti spoštuje temeljno pravico do spoštovanja stanovanja.

V skladu z danskim zakonom o javnih stanovanjih je treba do 1. januarja 2030 sprejeti prostorske načrte za zmanjšanje odstotka javnih družinskih stanovanj na tako imenovanih območjih „preobrazbe“ (prej imenovanih „težavna getoizirana območja“). Gre za soseske z neugodnimi socialno-ekonomskimi razmerami, kar zadeva stopnjo brezposelnosti, kriminaliteto, izobrazbo in/ali povprečni dohodek, pri čemer je delež „priseljencev iz nezahodnih držav in njihovih potomcev“¹ na teh območjih v zadnjih petih letih presegal 50 %.

Na podlagi prostorskih načrtov v zvezi z „območjem preobrazbe“ Ringparken v Slagelseju in „območjem preobrazbe“ Mjølnerparken v Københavnu je bil ali naj bi bil odpovedan del najemnih pogodb za javna družinska stanovanja na teh območjih. Nekateri prizadeti najemniki so te ukrepe izpodbijali pred nacionalnim sodiščem, zlasti ker menijo, da merilo, povezano z deležem „priseljencev iz nezahodnih držav in njihovih potomcev“, pomeni neposredno ali posredno diskriminacijo na podlagi narodnosti, ki je prepovedana s pravom Unije.²

Dansko sodišče, ki je obravnavalo spore, je Sodišču postavilo vprašanja v zvezi s tem.

Kar zadeva vprašanje, ali danski zakon uvaja **neposredno diskriminacijo**,³ je Sodišče ugotovilo, da je zadevno merilo odločilno za opredelitev „območij preobrazbe“, ki jih zadeva zmanjšanje števila javnih družinskih stanovanj. Vendar **bo moralo nacionalno sodišče preučiti, ali se s tem merilom vzpostavlja različno obravnavanje na podlagi narodnosti večine prebivalcev teh območij, kar bi tako za te prebivalce pomenilo obravnavanje, ki je manj ugodno kot obravnavanje prebivalcev primerljivih območij, na katerih delež priseljencev ni presegal praga 50 %.**

Sodišče je pojasnilo, da pojem „narodnost“ v smislu prava Unije temelji na več elementih, kot so državljanstvo, vera, jezik, kulturno in tradicionalno poreklo ter življenjsko okolje. Določa se na podlagi sklopa dejavnikov. Niti državljanstvo niti merilo države rojstva zadevne osebe ali njenih staršev sama po sebi ne zadostujeta za ugotovitev pripadnosti osebe neki

etnični skupini. Vendar zgolj dejstvo, da splošno merilo, določeno v zakonodaji, pokriva več narodnosti, kot tako ne izključuje tega, da je to splošno merilo neposredno ali neločljivo povezano z narodnostjo zadevnih oseb. Poleg tega lahko elementi konteksta, kot je pripravljeno gradivo za tako zakonodajo, prispevajo k ugotovitvi, da obravnavano merilo pomeni neposredno diskriminacijo na podlagi narodnosti.

V zvezi z obstojem morebitnega manj ugodnega obravnavanja je Sodišče ugotovilo, da gre lahko pri tem za **večje tveganje za prebivalce „območij preobrazbe“, da bodo njihove najemne pogodbe predčasno odpovedane in da bodo zato izgubili stanovanje**. To tveganje se zdi večje kot na drugih stanovanjskih območjih s primerljivim socialno-ekonomskim položajem, na katerih pa delež priseljencev ni presegal praga, določenega v zadevnem zakonu. Sodišče je poudarilo, da je tudi žaljiv ali stigmatizirajoč značaj nekaterih opredelitev, uporabljenih v zakonodaji ali v pripravljanih delih zanjo, lahko podlaga za ugotovitev manj ugodnega obravnavanja oseb določenih narodnosti.

Če bi nacionalno sodišče ugotovilo, da ta zakon ne pomeni neposredne diskriminacije, bo moralo še preveriti, ali povzroča **posredno diskriminacijo**.⁴ Za tak primer bi šlo, če bi zakon, čeprav je oblikovan ali se uporablja na videz nevtralen, v praksi v posebno neugoden položaj postavljala osebe, ki pripadajo določenim etničnim skupinam. V tem kontekstu je Sodišče opozorilo, da **ni nujno, da ta neugoden položaj prizadene eno samo narodnost**.

Če bi nacionalno sodišče ugotovilo, da zadevni zakon povzroča tak posebno neugoden položaj, bo moralo tudi preučiti, ali zadevni zakon sledi cilju v splošnem interesu, ki ga navaja danska vlada, to je reševanje problemov, povezanih s socialno kohezijo in vključevanjem v okviru danskega sistema javnih stanovanj, ob upoštevanju načela sorazmernosti. To naj bi med drugim pomenilo, da je treba ugotoviti, ali ta zakon s tem, da določa obveznost sprejetja prostorskih načrtov, sledi cilju doslednega in sistematičnega spodbujanja socialne kohezije, čeprav se ta obveznost ne uporablja za stanovanjska območja, ki se od „območij preobrazbe“ razlikujejo le z vidika okoliščine, da njihovi prebivalci niso večinoma „priseljenci iz nezahodnih držav in njihovi potomci“. Pri preučevanju utemeljitve bi bilo treba upoštevati tudi temeljno pravico do spoštovanja stanovanja.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ „Priseljenec“ v smislu danskega zakona o javnih stanovanjih je oseba, rojena v tujini, katere noben od staršev ni hkrati rojen na Danskem in danski državljan. „Potomec“ je opredeljen kot oseba, rojena na Danskem, vendar katere nobeden od staršev ni hkrati rojen na Danskem in danski državljan, ali katere starši so, čeprav so bili rojeni na Danskem in so pridobili dansko državljanstvo, ohranili tudi svoje tuje državljanstvo. Pojem „zahodne države“ vključuje države članice Evropske unije, Andoro, Islandijo, Lihtenštajn, Monako, Norveško, Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, San Marino, Švico, Vatikan, Kanado, Združene države Amerike, Avstralijo in Novo Zelandijo. Vse druge države naj bi se torej šttele za „nezahodne države“.

² [Direktiva Sveta 2000/43/ES](#) z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost.

³ Sodišče je najprej ugotovilo, da je treba s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti dansko sodišče, šteti, da se Direktiva 2000/43 uporablja za danski sistem javnih stanovanj. Namreč, zagotavljanje stanovanj proti plačilu v okviru tega sistema se nanaša na dostop do storitev na področju nastanitve in preskrbo z njimi v smislu člena 3(1)(h) te direktive.

⁴ V skladu z Direktivo 2000/43 se za posredno diskriminacijo šteje, če bi na videz nevtralna določba, merilo ali praksa postavila osebe neke rase ali narodnosti v neugoden položaj, razen če se s to določbo, merilom ali prakso uresničuje zakoniti cilj ter če so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna.